

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

ENDELIG
A6-0095/2005

20.4.2005

BETÆNKNING

om evaluering af Doha-udviklingsrunden efter WTO-aftalen af 1. august 2004
(2004/2138(INI))

Udvalget om International Handel

Ordfører: Javier Moreno Sánchez

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	11
UDTALELSE FRA UDVIKLINGSUDVALGET	19
UDTALELSE FRA UDVALGET OM LANDBRUG OG UDVIKLING AF LANDDISTRIKTER	23
PROCEDURE.....	29

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om evaluering af Doha-udviklingsrunden efter WTO-aftalen af 1. august 2004 (2004/2138(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til aftalen i WTO's almindelige råd af 31. juli 2004,
- der henviser til meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 26. november 2003 om "Genoplivelse af forhandlingerne under Doha-udviklingsdagsordenen - EU-perspektiv",
- der henviser til Kommissionens arbejdsdokument "The Doha Development Agenda after Cancún" af 25. september 2003,
- der henviser til sin beslutning af 25. september 2003 om den femte WTO-ministerkonference i Cancún¹,
- der henviser til sin beslutning af 3. juli 2003 om forberedelse af den femte WTO-ministerkonference i Cancún²,
- der henviser til erklæringen fra den fjerde WTO-ministerkonference vedtaget den 14. november 2001 i Doha og til sin beslutning af 13. december 2001 om Verdenshandelsorganisationens møde i Qatar³,
- der henviser sin beslutning af 18. november 1999 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden⁴,
- der henviser til sin beslutning af 15. december 1999 om den tredje WTO-ministerkonference i Seattle⁵,
- der henviser til sin beslutning af 13. marts 2001 med Europa-Parlamentets henstillinger til Kommissionen om de WTO-forhandlinger, der føres som led i den indbyggede dagsorden⁶,
- der henviser til Sutherland-rapporten om WTO's fremtid,
- der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 9. marts 2005 om forslag til Rådets forordning om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer⁷,

¹ EUT C 77 E af 26.3.2004, s. 265.

² EUT C 74 E af 24.3.2004, s. 670.

³ EFT C 177 E af 25.7.2002, s. 290.

⁴ EFT C 189 af 7.7.2000, s. 213.

⁵ EFT C 296 af 18.10.2000, s. 121.

⁶ EFT C 343 af 5.12.2001, s. 96.

⁷ Vedtagne tekster, P6_TA-PROV(2005)0066.

- der henviser til sluterklæringen fra den tredje parlamentariske konference om WTO, der blev afholdt den 25.-26. november 2004,
 - der henviser til sin beslutning af 25. oktober 2001 om åbenhed og demokrati inden for international handel¹,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om International Handel og udtalelser fra Regionaludviklingsudvalget og Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (A6-0095/2005),
- A. der henviser til aftale indgået den 1. august 2004 i WTO's almindelige råd, hvor dets 148 medlemmer fastlagde en ramme for videre forhandlinger på fem kerneområder under Doha-udviklingsdagsordenen og genskabte den tillid, der gik tabt under Cancún-forhandlingerne, på grundlag af en ny vilje til samarbejde med henblik på at sikre en vellykket gennemførelse af Doha-runden og det multilaterale handelssystem,
 - B. der påpeger, at der bør ske lige vidtrækkende fremskridt på alle områder omhandlet i aftalen og i Doha-udviklingsdagsordenens arbejdsprogram generelt, idet udvikling bør gives førsteprioritet i forhandlingerne, og som understreger, at EU bør arbejde for en bred dagsorden, der sigter mod passende handelsliberalisering, fjernelse af alle dumpingforanstaltninger og handelsforvridende foranstaltninger og styrkelse af særlig og differentieret behandling samt beskyttelsesordninger for fødevarerikkerhed, med det formål at prioritere social retfærdighed og udvikling og opnå større integration af udviklingslandene i verdenshandelssystemet, en målsætning, der er fastlagt i traktaten om en forfatning for Europa (artikel III-292, stk. 2, litra e)),
 - C. der henviser til, at en vellykket gennemførelse af Doha-runden skal bidrage til at fremme den verdensomspændende økonomiske vækst og fattigdomsbekæmpelse, og at problemer med fejlernæring, sult og sundhed skal prioriteres højere under forhandlingerne i overensstemmelse med FN's millenniumerklæring,
 - D. der henviser til, at yderligere bestemmelser som led i det multilaterale handelssystem, en optimal integration af udviklingslandene i systemet for verdenshandelen og et mere velfungerende WTO altid har været de vigtigste mål for EU's handelspolitik,
 - E. der henviser til, at fristen for afslutning af runden, som var fastsat til 1. januar 2005 i sluterklæringen fra Doha, er blevet udsat på ubestemt tid, og at en sjette ministerkonference efter planen vil blive afholdt i december 2005 i Hongkong,
 - F. der henviser til, at den politiske indsats og de vigtige forslag fra EU, repræsenteret ved kommissærerne Lamy og Fischler, var af særlig betydning for etableringen af aftalen, og der henviser til, at de fremskridt, der er opnået på landbrugsområdet, ikke er blevet opnået inden for noget andet område,
 - G. der henviser til den vigtige rolle, som kapacitetsopbygning og tekniske

¹ EFT C 112E af 9.5.2002, s. 326.

bistandsprogrammer spiller i indsatsen for at sikre, at udviklingslandene forbereder deres respektive økonomier til integration i verdensøkonomien, forbedrer deres kapacitet for forhandling, produktion og eksport og udvider deres interne og regionale markeder og deres muligheder for at udnytte en yderligere handelsliberalisering,

- H. der understreger, at Doha-udviklingsdagsordenen kan være undergravende for de præferencer, som EU har indrømmet AVS-landene igennem Cotonou-aftalen og udviklingslandene inden for arrangementet med generelle toldpræferencer og andre handelspræferenceordninger,
- I. der henviser til manglen på fremskridt indtil videre inden for NAMA-forhandlingerne,
- J. der henviser til, at den økonomiske betydning af tjenester, der er et centralt område i Doha-forhandlingerne - i sig selv og for Doha-udviklingsdagsordenens overordnede balance - er stigende, men at en yderligere åbning af markederne giver udviklingslandene store muligheder, og der henviser til, at det også er vigtigt, at de tjenester, der er afgørende for at dække grundlæggende behov, udelukkes fra liberalisering, men at fremskridtene på dette område har været skuffende,
- K. der henviser til, at EU altid har opfordret til, at Singapore-emnerne forhandles inden for Doha-udviklingsdagsordenen, hvilket er i både industri- og udviklingslandenes interesse, og der henviser til, at fremme af handelen ved hjælp af tilstrækkelig kapacitetsopbygning og tekniske bistandsprogrammer styrker udviklingslandenes eksportkapacitet,
- L. der henviser til, at mandatet for WTO's generaldirektør snart udløber, og at der derfor skal udnævnes en efterfølger, og der endvidere henviser til Sutherland-rapporten om WTO's fremtid og debatten i den amerikanske kongres om fornyelse af USA's medlemskab af WTO og mandatet for dets handelsrepræsentant,
- M. der henviser til, at Europa-Parlamentet i henhold til bestemmelserne om en fælles handelspolitik i traktaten om en forfatning for Europa vil blive medlovgiver i forbindelse med internationale handelsspørgsmål,
- N. der henviser til betydningen af den parlamentariske dimension i WTO som et middel til at skabe en forbindelse med borgerne for at fremme den demokratiske kontrol med og gennemsigtighed i WTO,
- O. der henviser til, at globaliseringsprocessen og den rolle, som WTO har spillet, ofte fremstilles forkert, og til betydningen af en bred høring af civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter,
 - 1. glæder sig over den rammeaftale, som WTO's almindelige råd indgik den 1. august 2004, og den måde, hvorpå Kommissionen har gennemført forhandlingerne; gentager sin resolute støtte til et frit og retfærdigt, multilateralt handelssystem for at fremme handlen, bidrage til bæredygtig udvikling og en effektiv styring af globaliseringen til gavn for alle; understreger også fordelene ved en multilateral tilgang til handelspolitik;
 - 2. opfordrer Kommissionen til fortsat at kræve hurtige fremskridt inden for alle de områder, der er omfattet af aftalen, så den kan tage til Hongkong med et afbalanceret, vidtrækkende

forslag, som vil sætte udvikling øverst på dagsordenen;

3. understreger behovet for at stimulere en altomfattende, effektiv og gennemskuelig forhandlingsproces, til hvilket formål der behøves politiske initiativer til fremme af forhandlingerne og detaljerede udkast til forhandlingsregler for landbrug og NAMA inden juli 2005;
4. anmoder om, at den statusrapport, som WTO's almindelige råd har planlagt for juli 2005, bliver strengt faktuel, så der ikke skabes falske forhåbninger i offentligheden, og anmoder om, at der fastlægges en dato for færdiggørelsen af arbejdet i forbindelse med Doha-runden under hensyntagen til den tid, forhandlerne, herunder især forhandlerne fra udviklingslandene, skal bruge til at forberede sig;
5. anmoder om, at der ved fremtidige forhandlinger skabes resultater på alle de områder af Doha-udviklingsdagsordenen, som virkelig fremmer integrationen af udviklingslandene, at der tages fuldt hensyn til deres problemer, og at der især ses på de problemer, der er særegne for de mindst udviklede lande, hvis eksport skal indrømmes told- og kvotefri adgang; anmoder også om, at resultaterne af forhandlingerne under Doha-runden udnyttes til at bidrage til at opfylde millenniumudviklingsmålene ved at fremme en verdensomspændende økonomisk vækst;
6. anmoder om, at mulighederne for at sikre den krævede fleksibilitet med hensyn til hvert enkelt udviklingslands profil undersøges, og at bl.a. Den Internationale Valutafond gennemfører en handelsintegrationsordning, der muliggør godtgørelse af de tab, som disse lande eventuelt lider som følge af handelsliberaliseringen;
7. glæder sig over udviklingslandenes nye og større grad af organisation og selvtillid (G20, G33, G90 osv.), som gør det nemmere at nå til enighed og giver håb om, at det multilaterale handelssystem kan blive et mere retfærdigt system;
8. glæder sig over, at det er blevet nemmere for mindre delegationer at få adgang til forhandlingsbordene, og bifalder Kommissionens støtte til mindre lande, f.eks. Stillehavsøerne, i form af lokale tekniske bistandsprogrammer; opfordrer dog kraftigt Kommissionen til at fortsætte arbejdet med at fremme gennemsigtigheden og deltagelsen i WTO's beslutningsprocesser og til fortsat at yde bistand til udviklingslandene for at øge deres deltagelse;
9. anmoder Kommissionen om at overveje at introducere en "udviklingsboks" for de mindst udviklede lande i landbrugsforhandlingerne, således at de får en mulighed for at løse deres problemer med fødevarerikkerhed og beskæftigelse i landdistrikterne, hvilket er afgørende for bekæmpelsen af fattigdom;
10. gentager behovet for målrettet teknisk bistand og kapacitetsopbygning, som har stor betydning for, at udviklingslandene kan gøre handel til en integreret del af deres nationale udviklingspolitikker og deres strategier for fattigdomsbekæmpelse, øge deres handels- og eksportkapacitet, forbedre deres evne til at forhandle effektivt, fremme anvendelsen af WTO-reglerne og give dem mulighed for at tilpasse og sprede deres økonomier;
11. ønsker, at der sættes gang i syd-syd-handelen i betragtning af de udviklingsmuligheder,

som denne handel rummer for udviklingslandene, og at der i den forbindelse gøres overvejelser om at eliminere handelshindringerne mellem dem, indføre en særbehandling, der gør det muligt at styrke de mindst udviklede landes forsyningskapacitet, og stimulere fri adgang for de mindst udviklede lande til markederne i de nye vækstøkonomier;

12. opfordrer Kommissionen til at tage behørigt hensyn til den undergravende indvirkning af Doha-udviklingsdagsordenens præferencemargener på Cotonou-aftalen og på arrangementet med generelle toldpræferencer og andre handelspræferenceordninger, til at udarbejde en særlig rapport om indvirkningen af Doha-runden på Cotonou-aftalen og på arrangementet med generelle toldpræferencer og til at overveje, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes med henblik på at sikre effektiviteten af EU's præferenceordninger for udviklingslandene, især de fattigste;
13. glæder sig over aftalen om landbrug og opfordrer WTO's medlemmer til at tildele de tre søjler (eksportstøtte, national støtte og markedsadgang) lige stor opmærksomhed og til i juli 2005 at indgå aftale om at forpligte sig til at fastlægge detaljerede forhandlingsregler på den kommende ministerkonference i Hongkong;
14. anmoder om, at disse foranstaltninger med hensyn til eksportstøtte, national støtte og markedsadgang iværksættes samtidig af alle industrilande i WTO for at undgå en ensidig indsats fra EU's side i forbindelse med anvendelse af en særlig og differentieret behandling af udviklingslandene;
15. støtter en afvejet og gradvis afvikling af eksportstøtte, således at alle former for eksportkonkurrence fra alle industrialiserede handelspartnere ligestilles;
16. henstiller til Kommissionen at fortsætte den planlagte reform af den fælles landbrugspolitik og finder det med hensyn til nationale støtteordninger glædeligt, at denne aftale ikke undergraver hverken den europæiske landbrugsmodel eller Luxembourg-aftalen om reformen af den fælles landbrugspolitik; understreger behovet for at definere de fælles foranstaltninger, der skal medtages i "den grønne boks", herunder afkobling af støtten, for at gøre det muligt at opretholde landbrugets multifunktionelle natur og støtte både livsstilen og beskæftigelsen i landdistrikterne;
17. anmoder om, at der med hensyn til markedsadgang opretholdes en retfærdig og rimelig balance mellem udviklingslandenes ønsker og EU-markedernes stabilitet og levedygtighed; ønsker i den forbindelse, at der fastlægges en relevant og fast definition af begrebet "følsomme produkter", og at det skal være muligt at bibeholde forpligtelser i forbindelse med toldafgifter enten ad valorem eller som specifikke afgifter;
18. understreger, at landbrugsprodukter fra udviklingslande i vid udstrækning har adgang til EU-markeder; opfordrer andre udviklede partnerlande og nyindustrialiserede lande til at åbne deres markeder yderligere i forhold til de mindst udviklede lande;
19. opfordrer til, at drøftelserne om geografiske betegnelser, som er af stor betydning for at kunne opnå en landbrugsproduktion af høj kvalitet og drage en passende nytte heraf, tages i betragtning under drøftelserne om adgangen til markedet for landbrugsprodukter;
20. glæder sig over beslutningen om at benytte en vidtrækkende, hurtig og konkret tilgang,

der er uafhængig af andre sektorbestemte initiativer, på spørgsmål om bomuld og glæder sig over etableringen af et specifikt underudvalg om dette spørgsmål; henviser til, at disse foranstaltninger bør gennemføres inden bestemte datoer og suppleres af støttende strukturreformprogrammer for landbruget og industrien i de påvirkede EU-regioner samt af udviklingsstøtteforanstaltninger for udviklingslandene iværksat af Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, FN's udviklingsprogram og andre internationale organisationer;

21. opfordrer Kommissionen til at intensivere forhandlingerne om NAMA, finde frem til en brugbar formel for afskaffelse eller nedsættelse af høje tariffer, særligt høje tariffer og optrapning af tariffer og ligeledes undersøge muligheden for begrænset gensidighed for udviklingslandene under behørig hensyntagen til deres behov for fleksibilitet og for at anvende princippet om særbehandling over for dem ligesom over for de mindst udviklede lande; understreger endvidere, at vigtige handels- og udviklingsfordele vil blive sikret gennem liberaliseringen af syd-syd-markederne, især med hensyn til de mest udviklede udviklingsøkonomier; bemærker ligeledes behovet for, at alle handelspartnere fjerner ikke-toldmæssige hindringer, hvor det er berettiget;
22. beklager, at der ikke er etableret en konkret ramme for tjenester, selv om det bifalder de vedtagne henstillinger, og opfordrer indtrængende alle medlemmer til at indgive reviderede kvalitetsforslag inden den planlagte frist i maj 2005, navnlig med hensyn til de sektorer og forsyningsformer, der er af interesse for udviklingslandenes eksport (jf. bilag C til aftalen); anmoder om, at der udvises forsigtighed ved liberaliseringen af forsyningspligtigheder, og anmoder om, at tjenester inden for sundhed, uddannelse og den audiovisuelle sektor undtages i lighed med de tjenester, der vedrører menneskers grundlæggende behov, da det er forkert at kræve, at udviklingslandene liberaliserer sådanne tjenester på en måde, som vil bevirke, at de afskaffes;
23. mener, at landbruget bestemt er det vigtigste emne i disse forhandlinger, men bemærker, at dette må være drivkraften, og at fremskridt på dette område skal bruges som vægtstang og som et aktiv i forbindelse med forhandlinger for at sikre fremskridt på andre områder, især med hensyn til handel med tjenester og bedre adgang til industrivarer for alle WTO-medlemmer, ved effektivt at reducere importafgifter og andre handelshindringer;
24. glæder sig over den aftale, der er indgået om iværksættelse af forhandlinger på området for fremme af handel, hvilket vil forbedre udviklingslandenes eksportkapacitet, og anerkender, at EU har hjulpet udviklingslandene ved at udelade de andre Singapore-emner fra forhandlingerne; understreger dog samtidig muligheden for at forhandle om disse emner inden for et multilateralt system, hvilket er i såvel de udviklede landes som udviklingslandenes interesse; anmoder om, at de principper, der er aftalt for bilag D, overholdes, navnlig med hensyn til særbehandling af og støtte til udviklingslandene, under behørig hensyntagen til overgangsperioderne for gennemførelsen af forpligtelserne og foreneligheden med den administrative og institutionelle kapacitet i de pågældende lande;
25. ønsker, at der sker pragmatiske og vedvarende fremskridt på de områder, der ikke er omfattet af aftalen, f.eks. regler for antidumpingforanstaltninger og støtte, miljødimensionen af international handel og geografiske betegnelser, herunder spørgsmål vedrørende udvidelse af deres beskyttelse til andre produkter end vine og spirituosaa, i

overensstemmelse med Doha-runden;

26. understreger, at der under de nuværende WTO-forhandlinger skal gives større opmærksomhed til beskyttelse og overholdelse af den intellektuelle ejendomsret, blandt andet i forbindelse med TRIPS; beklager, at mange WTO-medlemmer stadig er træge i bekæmpelsen af handel med forfalskede og piratkopierede varer;
27. opfordrer alle parter til at bestrebe sig på at nå til enighed med hensyn til udnævnelsen af en ny generaldirektør for WTO inden den planlagte dato i maj 2005, så udnævnelsesprocessen ikke griber forstyrrende ind i forløbet af Doha-rundens forhandlinger;
28. understreger behovet for en vidtrækkende reform af WTO og betragter Sutherland-rapporten som det første skridt i det indledende arbejde for at skabe en mere effektiv, åben, demokratisk og transparent organisation og for at opnå et stærkere politisk engagement i forhandlingerne;
29. opfordrer til gennemførelse af yderligere institutionelle reformer for at forbedre WTO-institutionernes rolle, beslutningsprocessen, tvistbilæggelsesmekanismen og dialogen med civilsamfundet; mener, at WTO skal stille passende informationer og forklaringer til rådighed for borgerne om sine principper og foranstaltninger for at undgå at globaliseringsprocessen og WTO's rolle i høj grad misforstås og fremstilles på en fordrejet måde; glæder sig derfor over Sutherland-rapporten, som behandler en del af denne kritik og udreder misforståelserne;
30. gentager behovet, som også bekræftes i millenniumerklæringen, for at etablere tættere forbindelser mellem WTO og andre internationale organisationer som en afgørende fase i processen med at skabe en anderledes, mere bæredygtig form for globalisering, som vil tjene fælles mål, med henblik på at fastlægge fuldt koordinerede kriterier for udviklingsproblemerne; mener i denne forbindelse, at alle medlemmer nødvendigvis bør overholde ILO's regler;
31. mener, at et tæt samarbejde mellem EU og USA er absolut afgørende for gennemførelsen af de nuværende forhandlinger og for den effektive gennemførelse af det multilaterale handelssystem, og at den amerikanske kongres bør udvide sit forhandlingsmandat og godkende fornyelsen af USA's medlemskab af WTO; betoner dog, at inddragelsen af alle WTO-medlemmer, især G20- og G90-landene, i beslutningsprocessen fortsat er af meget stor betydning;
32. giver sin fulde støtte til institutionaliseringen af parlamenterne inden for WTO for at styrke den demokratiske legitimitet og gennemsigtighed i WTO-forhandlingerne, eftersom parlamentsmedlemmer kan udgøre en vigtig forbindelse til borgerne, især som kilde til informationer, der kan give svar på borgernes spørgsmål;
33. mener, at alle de europæiske institutioner skal samarbejde tæt for at skabe tilfredsstillende resultater, og opfordrer derfor Rådet og Kommissionen til fortsat at holde Parlamentet nøje underrettet også under forhandlingerne i Doha-runden og i løbet af ministerkonferencen i Hongkong og involvere det i de kommende drøftelser og fastholde dets adgang til Udvalg 133-dokumenter;

34. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes og ansøgerlandenes parlamenter, WTO's generaldirektør og formanden for Den Interparlamentariske Union.

BEGRUNDELSE

Proverbs and songs (XXIX) [Uddrag]

"Wayfarer, your footsteps
are the way, nothing else is;
Wayfarer, there is no way,
the way is made by walking."

Antonio Machado, *Campos de Castilla* (1912-1917)

Disse ord fra den store spanske digter giver en perfekt beskrivelse af fremskridtet i "Doha-udviklingsdagsordenen". Med erfaringerne fra Cancún og Genève bag os står vi nu ved en korsvej. 2005 vil være afgørende for, om processen skal fortsættes. Hvis det også går galt i Hongkong, vil både gennemførelsen af runden og selve eksistensen af det multilaterale handelssystem være i fare.

Den afgørelse, som blev vedtaget af WTO's almindelige råd i juli 2004, og som først og fremmest fastlægger en køreplan for de igangværende forhandlinger, bidrager til at bane vejen for forberedelserne af et ministermøde. Inden en aftale kan indgås i WTO, skal de 148 medlemmer, hvoraf de fleste er udviklingslande, nå til enighed.

Udarbejdelsen af denne betænkning, som er sket på Parlamentets eget initiativ, blev meddelt på mødet den 28. oktober 2004, næsten to måneder efter indgåelsen af aftalen i Genève. For at sikre, at betænkningen ikke allerede er forældet, inden den udsendes, har ordføreren i overensstemmelse med de tidsfrister, der er anført i den beslutning, der blev truffet af Formandskonferencen den 12. december 2002 (artikel 1, stk. 2), besluttet at medtage fremskridtet i forhandlingerne siden juliaftalen og dermed udsende en aktuell meddelelse om politisk støtte fra Europa-Parlamentet.

Hensigten med denne betænkning er på den ene side at give en oversigt over de nøgleelementer, som muliggjorde indgåelsen af aftalen, og på den anden side evaluere de efterfølgende forhandlinger med særligt henblik på den kommende ministerkonference i Hongkong. Ud fra deisen om, at "vejen banes gennem gang" fremhæves de nøgleelementer, som med rette kan forventes at sikre den endelige gennemførelse af runden og skabe fri og fair handel for alle.

1. Fra Doha til Genève via Cancún...

I de sidste halvtreds år har vi tydeligt mærket den internationale handels potentiale med hensyn til at bidrage til udvikling, økonomisk vækst og beskæftigelse. **Doha**-forhandlingsrunden blev iværksat ud fra et ønske om at skabe et vidtrækkende program for reform og liberalisering af den internationale handelspolitik til fordel for navnlig udviklingslandene.

Allerede fra starten kom Doha-udviklingsdagsordenen i modvind. Blandt de væsentligste hindringer var uden tvivl den kendsgerning, at ministerkonferencen i **Cancún** blev afsluttet uden nogen aftale om indholdet overhovedet. Det bragte troværdigheden for Doha-dagsordenen og selve det multilaterale handelssystem i fare. I perioden mellem januar og

august 2004 blev der indgået 21 nye bilaterale eller regionale aftaler, og andre 60 er under forhandling. Det betyder, at der er indgået i alt 206 aftaler.

Efter Cancún var det meget tydeligt, at den proces, der blev indledt i Doha, skulle genoplives, og at WTO-medlemmerne først og fremmest skulle gøre gensidige indrømmelser og fralægge sig deres indgroede standpunkter. I betragtning af at endnu et tilbageskridt kunne være fatalt, burde Cancún have været en vaccination mod yderligere fejlslagne konferencer.

Den aftale, der blev indgået i **Genève**, bragte forhandlingerne tilbage på sporet og fastlægger den køreplan, der skal følges i bestræbelserne for at forbedre integrationen af udviklingslandene i den globale økonomi. Sidstnævnte er i dag langt mere aktivt involveret i forhandlingerne og har som følge deraf større indflydelse på beslutningsprocessen.

Fra et globalt perspektiv er der ingen tvivl om, at fokus for den internationale handel skal flyttes, så den bliver mere retfærdig, både fra et socialt og et økonomisk synspunkt. WTO's berettigelse og troværdighed er uden tvivl afhængig af, i hvilken grad alle organisationens medlemmer og civilsamfund føler, at de høster de fordele, som den internationale handel skaber. Spørgsmålet er, om vi ønsker at opretholde det multilaterale handelssystem ved at sammenkæde udviklingsrunden med målsætningerne i millenniumerklæringen, eller om vi i stedet ønsker at gå tilbage til en verden med regionale eller bilaterale aftaler, som på ingen måde tager hensyn til udviklingslandenes udvikling.

2. Nøgleelementer ved indgåelsen af Genève-aftalen

Genève banede vejen for forberedelser af forhandlinger, som vil understøtte indgåelsen af aftaler og involvere alle de parter, der er en del af processen. De grundlæggende forhold er:

- det tekniske forberedende arbejde til julimødet i Genève;
- beslutning om at fokusere på forhandling om et færre antal nøgleemner;
- det politiske pres fra USA med "Zoellick-skrivelsen"¹ og især fra EU i form af skrivelse fra kommissærerne Lamy og Fischler vedrørende en "gratis runde" for udviklingslandene;²
- den nye konfiguration af verdenshandelssystemet, der opstår, når der etableres forskellige grupper, der har fælles interesser eller søger at forsvare bestemte produkter.³

Til disse faktorer, især efter fiaskoen i Cancún, kunne man føje frygten for, at det internationale handelssystem kunne falde tilbage til bilateralisme og regionalisme. Trods den særlige vægt, som EU, USA, Australien, Brasilien og Indien har i landbrugsforhandlingerne, har udviklingslandene takket være deres grupper været mere involveret i beslutningsprocessen. Det gælder navnlig alle G20-landene, hvis selvbevidste tilgang for alvor er blevet tydelig med det nu velkendte slogan "*Trade Not Aid*". Det betyder også, at der er udsigt til et omstruktureret multilateralt handelssystem.

¹ USTR, skrivelse fra USA's handelsrepræsentant Robert Zoellick om Doha-dagsordenen, 11. januar 2004.

² COM, skrivelse fra kommissærerne Pascal Lamy og Franz Fischler vedrørende Doha-dagsordenen, 9. maj 2004.

³ F.eks. G20, G90, G33 eller Cairns-gruppen.

3. Vurdering af Genève-aftalen

Den vedtagne aftale fastlægger rammerne for lancering af den endelige og afgørende fase af forhandlingerne om Doha-udviklingsprogrammet med fokus på rundens fem grundlæggende emner: a) landbrug, b) markedsadgang for ikke-landbrugsprodukter, c) udvikling, d) tjenester og e) Singapore-emnerne.

a) Landbrug

Dette kapitel er den reelle drivkraft bag forhandlingerne, og der arbejdes med tre specifikke søjler: sænkning af national støtte, som fordrejer handelen, WTO-disciplin for alle former for eksportstøtte og øget markedsadgang:

- Med hensyn til **national støtte, som fordrejer handelen**, skal denne form for støtte globalt sænkes betydeligt (med 20 % i det første gennemførelsesår). Alt tyder på, at EU uden besvær kan overholde disse krav, især efter reformen af den fælles landbrugspolitik. USA får på sin side tilsyneladende større vanskeligheder med at få ændret landets nuværende landbrugslov.
- Med hensyn til **eksportstøtte** skal EU's vedtagne støtteordninger og de fordrejende former for eksportstøtte til fødevarerhjælp (USA) og statslige handelsforetagender (Canada, Australien, New Zealand osv.) afskaffes. Gensidigheden af alle foranstaltninger og frem for alt datoen for ikrafttrædelsen er endnu ikke fastlagt.
- Med hensyn til **markedsadgang** skal der også her ske betydelige forbedringer hos alle medlemmer, med undtagelse af de mindst udviklede lande, og de øvrige udviklingslande skal garanteres særbehandling. Alle medlemmer vil endvidere frit kunne udvise fleksibilitet med hensyn til mindre liberalisering af deres følsomme produkter, og det forhold sikrer, at EU's præferencer kan fastholdes.

Bomuldsforhandlingerne vil endelig og trods modstand fra udviklingslandene blive medtaget i landbrugsforhandlingerne. De vedtagne rammer fastlægger blot, at dette emne skal håndteres på en vidtrækkende, hurtig og konkret måde, hvor det tildeles en relevant prioritering uafhængigt af andre sektorbestemte initiativer, og der etableres et underudvalg, som skal mødes regelmæssigt. Gennemførelsen heraf afhænger af EU's og frem for alt USA's engagement. I alle tilfælde skal handelsforanstaltningerne suppleres af strukturreformprogrammer for industrien i de påvirkede EU-regioner samt af udviklingsstøtteforanstaltninger for udviklingslandene iværksat af Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, FN's udviklingsprogram og andre internationale organisationer.

Efter Genève-aftalen er der udarbejdet et globalt arbejdsprogram for landbrugsspørgsmålet. Dette program omfatter mange tekniske aspekter, som i EU vurderes som relevante. Men selv om forhandlingsvejen er banet, er der kun sket ringe fremskridt.

EU's image i sektoren er efter reformen af landbrugspolitikken blevet betydeligt bedre. Afskaffelsen af eksportstøtte er blevet bredt accepteret til gengæld for gensidighed fra de andre medlemmer i den måde, hvorpå de håndterer deres egne eksportfordrejende ordninger, og deres tilgang til national støtte og forbedret markedsadgang, hvor **følsomme produkter**

behandles meget positivt, hvilket giver EU mulighed for at beskytte sine markedsorganisationer. Under de vedtagne rammer udsættes forhandlingerne om de vanskeligste beslutninger vedrørende etablering af detaljerede ordninger, uden at der fastlægges konkrete tidsfrister. I den forbindelse er det vigtigt at gøre opmærksom på det udtrykkelige ønske fra de 25 handelsministre, der deltog i Davos-mødet den 29. januar 2005, om, at et udkast til detaljerede landbrugs- og NAMA-forhandlingsregler skal foreligge inden juli 2005, da disse har stor betydning for den økonomiske udvikling i de fleste WTO-medlemslande. Lige så nødvendigt er det at udarbejde en konkret definition af begrebet "følsomt produkt" og etablere en særlig ordning til beskyttelse og bestemmelse af særlige produkter fra udviklingslandene.

Nogle udviklingslande er endvidere bekymrede over, at de nationale støtteordninger muligvis skifter til blå og grønne bokse. Det betyder, at de elementer, der skal medtages i indholdet af disse bokse, skal defineres. Streng overholdelse af bestemmelserne i bilag A til aftalen er også påkrævet.

Det er også nødvendigt, selv om det ikke er indeholdt i juliaftalen, at gennemføre en dybtgående drøftelse af spørgsmålet om **geografiske betegnelser** og analysere de typer af fleksibilitet, der kan anvendes i denne forbindelse, og udvidelsen heraf til andre produkter end vin og spiritus. EU skal finde nye allierede på dette område.

b) Markedsadgang for ikke-landbrugsprodukter

I Genève-aftalen anføres det blot, at forhandlingsgruppen skal fortsætte drøftelserne vedrørende en definition af forhandlingsformlen, behandlingen af ukonsoliderede tariffer, passende bestemmelser vedrørende fleksibilitet for udviklingslandene, deltagelse i den sektorbestemte tarifkomponent ved definitionen af omfanget af produkter og præferencer. De udviklede lande og andre medlemmer, som vælger dette, opfordres på den anden side til at give told- og kvotefri adgang til deres markeder for ikke-landbrugsprodukter fra de mindst udviklede lande.

Sidst i februar accepterede delegationerne forslaget fra formanden for NAMA-forhandlingsgruppen, Stefan Johannesson fra Island, om, at fremtidige drøftelser skulle finde sted i henhold til formatet for landbrugsforhandlinger, dvs. at der vil blive indkaldt til separate møder med henblik på at drøfte konkrete emner som f.eks. en formel for tarifreduktion eller de negative indvirkninger af præferenceundergravning på udviklingslandene.

Medlemmerne er delt i to grupper: De lande (især G20-landene), der ønsker at etablere en generel formel for sænkede tariffer, inden de sektorbestemte spørgsmål løses, og de andre lande, anført af USA og Canada, som foretrækker en sektorbestemt tilgang til liberalisering. Mange udviklingslande frygter, at den sektorbestemte tilgang vil medføre højere tariffer for dem inden for sektorer, som er vigtige for dem, da det ikke fremgår klart, hvordan disse sektorer vil blive valgt. Udviklingslandene stiller sig stadigvæk tvivlende over for den måde, hvorpå arrangementet med generelle toldpræferencer udvikles. De lande, som nyder godt af disse præferencer, afviser at fortsætte arbejdet med formelen og sektorerne med henblik på at fokusere på særbehandling.

AVS-landene hævder, at toldpræferencer er uundværlige for deres økonomier, mens nogle

latinamerikanske lande betegner dem som diskriminerende. AVS-landene har påtaget sig at fremsætte forslag på det næste møde i forhandlingsgruppen med henblik på at finde en løsning på undergravningen af den sær adgang til markedet, som ville opstå, hvis tariffene sænkes globalt under NAMA-forhandlingerne.

EU's behov på dette område kræver til gengæld en global tilgang, som tager behørigt hensyn til den store spredning i EU's industrisektor.

Der skal navnlig sættes skub i NAMA-forhandlingerne for at etablere en passende formel for sænkelse af tariffier under hensyntagen til den fleksibilitet, der er afgørende for udviklingslandene, herunder ved hjælp af forpligtelser til at gennemføre reduktioner, som ikke involverer gensidighed, jf. bilag B til aftalen.

c) Udvikling

Her skal to grundlæggende forhold fremhæves: særbehandling og teknisk bistand. Med hensyn til førstnævnte blev det anbefalet, at alle de udestående forslag skulle overvejes inden juli 2004, og at alle andre udestående udviklingsspørgsmål også skulle løses. Med hensyn til **teknisk bistand** anføres det blot, at den ligesom kapacitetsopbygning skal intensiveres.

Teksten afspejler den usikre aftale, der er indgået mellem G20- og G90-landene. G20-landene modsatte sig en konsolidering af sær adgangen for de mindst udviklede lande. Hvad angår adgang til landbrugs- og industrimarkedet, skal det multilaterale handelssystem for de små, sårbare økonomier integreres med henblik på at forhindre, at der udvikles en underkategori af medlemmer. Der blev taget højde for de mindst udviklede landes betænkeligheder, idet de blev fritaget for bindende forpligtelser, men det er tilsyneladende nødvendigt, at de industrialiserede lande og de nye vækstøkonomier forpligter sig med hensyn til markedsadgang for produkter fra de mindst udviklede lande svarende til de forpligtelser, som EU vedtog i 2001 som et led i initiativet "*Everything But Arms*".

Efter juliaftalen er der ikke opnået væsentlige resultater på området for særbehandling. Der er også et skel mellem de lande, der skulle fokusere på de 88 forslag om ændring af specifikke WTO-aftaler, og de lande, der i første omgang ønsker at løse de horisontale spørgsmål, herunder principper og målsætninger for særbehandling og forskelle mellem udviklingslandene. På det ekstraordinære møde i WTO's handels- og udviklingsudvalg den 8. februar besluttede medlemmerne at fortsætte forhandlingerne om forslagene vedrørende særbehandling i bestemte aftaler ud fra den tilgang, som blev anbefalet af formanden for det ekstraordinære møde, Faizel Ismail fra Sydafrika, som "referencepunkt".

Fremskridt med hensyn til særbehandling er især relevant, da det er afgørende for at sikre, at udviklingslandene får den nødvendige tid til at forberede deres respektive økonomier til integration i verdensøkonomien. På samme måde vil øget eksportkapacitet bidrage positivt til deres udvikling.

Udviklingslandene tager dog også visse patentforbehold med hensyn til den retning, som de generelle toldpræferencer udvikler sig i. Her skal vi understrege, at deres interesser ville blive varetaget bedre inden for Doha-rammen end uden for rammen.

Vi vil ligeledes fremhæve behovet for at sætte skub i syd-syd-handelen, som har et stort udvidelsespotentiale, selv om den årlige vækst allerede er høj. Det skal ske ved at fjerne handelshindringer mellem udviklingslandene og ved at give de mindst udviklede lande fri adgang til de nye vækstøkonomiers markeder, idet disse lande tilbyder større handelsmuligheder i forhold til de mere konkurrenceprægede og vanskeligt tilgængelige markeder i de industrialiserede lande.

Det er også, som det bekræftes i millenniumerklæringen, nødvendigt at sikre, at der etableres tættere forbindelser mellem WTO og de andre internationale organisationer som et afgørende trin i udviklingen af en ny og mere bæredygtig form for globalisering, der vil tjene fælles mål og medvirke til etableringen af fuldt koordinerede kriterier med hensyn til problemerne med udvidelse. Et eksempel er nødvendigheden af, at alle WTO-medlemmer, der ønsker at få gavn af fordelene ved det multilaterale handelssystem, overholder ILO's regler.

Succes på dette område vil være et resultat af den ansvarlighed, der deles af alle, afhængigt af den type handelsforanstaltninger, der vedtages på landbrugsområdet, NAMA og tjenester, de opnåede fremskridt, teknisk bistand og de nationale reformer, der gennemføres i udviklingslandene.

d) Tjenester

På dette område er der ikke fastlagt specifikke rammer. Aftalen bekræfter forpligtelsen til at fortsætte arbejdet på grundlag af henstillingerne fra Rådet om Handel med Tjenesteydelser (*Council on Trade in Services*), og det fastlægges, at maj 2005 er sidste frist for indgivelse af reviderede forslag.

I den forbindelse bør vigtigheden af kvalitetstjenester understreges med hensyn til udviklingen af den internationale handel, herunder især transport, telekommunikation og finansielle tjenester. På dette område er der dog heller ikke sket fremskridt i de forhandlinger, der har fundet sted siden juliaftalen. Udsigterne er ikke opmuntrende (kun 48 af de 148 har indgivet foreløbige forslag). Trods denne tilsyneladende mangel på interesse for tjenester har QUAD-landene (EU, USA, Canada og Japan) og visse andre medlemmer som f.eks. Indien, Chile og Mexico fordoblet deres indsats for at placere denne del af forhandlingerne lige så højt som landbrug og markedsadgang for ikke-landbrugsprodukter. Kommissionen har på sin side anført, at EU's forslag vil blive bredt og vidtrækkende, og at den håber, at WTO-medlemmerne vil reagere tilsvarende. Kommissionen har allerede anmodet 103 WTO-lande om at forbedre adgangen til deres respektive markeder for tjenester.

Endelig skal det påpeges, at liberaliseringen af markederne for tjenester skal ske med forsigtighed og fleksibilitet, herunder især de tjenester, der vedrører menneskers grundlæggende behov, da det er forkert at kræve, at udviklingslandene liberaliserer sådanne tjenester på en måde, som vil bevirke, at de må afskaffes.

e) Singapore-emner

Det eneste emne, der er omhandlet i aftalen, er **fremme af handel**, og aftalen anfører blot, at der skal indledes forhandlinger om dette emne med henblik på at fremskynde toldafgifter og få varer i cirkulation.

Man er altså begyndt at forhandle om et emne. Derved er der tre emner tilbage (investering, konkurrence og gennemskuelighed ved offentlige indkøb). Det skyldes en betragtelig tilbageholdenhed blandt mange udviklingslande, selv om EU altid har kæmpet for at indlede forhandlinger om disse emner. EU's afkald herpå er blevet modtaget positivt af udviklingslandene, som dog frygter, at emnerne vil blive genstand for fremtidige forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler.

Efter Genève-aftalen er der ikke sket håndgribelige fremskridt, trods indsatsen for at sikre samarbejdet under drøftelserne. Udfordringen for EU er at få udviklingslandene til at indse, at et mere hensigtsmæssigt, gennemskueligt og moderne administrativt system vil forbedre deres eksportkapacitet.

4. Udsigter for Hongkong

Vejen er ikke klar: den skabes gennem gang. I Genève blev det besluttet, at den næste WTO-ministerkonference skal afholdes i Hongkong i december 2005. Det er vigtigt, at forhandlerne ikke distraheres fra den opgave, de skal løse, hverken af udnævnelsen af en ny generaldirektør for WTO (som bør være sket inden maj 2005) eller af Sutherland-rapporten om WTO's fremtid (drøftelse heraf bør udsættes til 2006). Der bør heller ikke være usikkerhed omkring den eventuelle forlængelse af mandatet for den amerikanske kongres ("*Fast Track*") eller omkring USA's eventuelle fornyelse af landets medlemskab af WTO. USA har erklæret, at landet vil bestræbe sig på at sikre rundens gennemførelse.

Som det viste sig i Genève, er det tekniske arbejde før mødet afgørende for, at en aftale kan indgås. Ud fra de aftalte rammer skal vi nu sikre specifikke og detaljerede forpligtelser, herunder datoer og tidsfrister, ved hjælp af effektive og transparente forhandlinger, hvor udviklingslandene føler, at de inddrages og involveres i forhandlingerne. Derfor skal specifikke regler for landbrug og NAMA anvendes på julimødet for at sikre, at de opnåede resultater ikke tabes på gulvet. For at udviklingslandene kan tilpasse sig forslagene, skal de have tilstrækkelig tid til at forberede sig til forhandlingerne.

På mødet i Davos den 29. januar blev den politiske støtte, som forhandlingerne har brug for i denne fase, endvidere markeret. Det blev aftalt, at der skal afholdes et mini-ministermøde i Kenya i begyndelsen af marts og eventuelt et andet møde i Kina i juli, ligesom det blev aftalt, at der skal udarbejdes en statusrapport inden udgangen af juli¹.

Disse møder og den rapport, der skal udarbejdes, skal give civilsamfundet et realistisk billede af, hvordan forhandlingerne skrider frem, så der ikke skabes falske forhåbninger. Gennemførelsen af forhandlingerne afhænger i høj grad af samarbejdet mellem Genève-forhandlerne og politikerne i deres respektive lande. Vi skal heller ikke glemme den vigtige rolle, som formændene for de forskellige forhandlingsgrupper spiller.

5. Konklusion

¹ Der afholdes også andre møder: *USA Senior Civil Servants* den 12. februar 2005, G20 i New Delhi og AVS i Kenya (begge i midten af marts), G33 i midten af april, Indonesien og Den Afrikanske Union i maj, OECD's årlige ministermøde i Paris i maj og APEC i Kina i juni.

Den aftale, der blev indgået i juli mellem alle WTO's medlemmer, er af indiskutabel politisk betydning, da den bringer forhandlingerne tilbage på rette spor under behørig hensyntagen til nødvendigheden af at integrere udviklingslandene i den globale økonomi. Trods vanskelighederne med at nå til enighed består det multilaterale handelssystem som en farbar vej til fremme af verdensomspændende økonomisk udvikling.

Den endelige beslutning i aftalen skaber en god forhandlingsramme for EU's interesser, fra både et offensivt perspektiv og et defensivt perspektiv, selv om der ikke er sket relevante fremskridt med hensyn til de tekniske aspekter. På Kommissionens initiativ kunne EU anvende det politiske pres, der er nødvendigt for at få gang i forhandlingerne.

For at opfylde EU's behov skal der vedtages en aftale, der omhandler alle forhandlingsområder. Vi deler Kommissionens betænkeligheder med hensyn til behovet for så hurtigt som muligt at finde en balance mellem de forskellige emner i aftalen. Mens landbruget uden tvivl er drivkraften bag forhandlingerne, skal der ske lige så vidtrækkende fremskridt på de øvrige områder, og udvikling skal placeres allerøverst.

Kommissionen bør heller ikke glemme de emner, der i sidste ende blev udeladt fra juliaftalen, men som stadig er en del af arbejdsprogrammet for Doha-runden: antidumpingforanstaltninger, geografiske betegnelser og forholdet mellem handel og miljø. Problemer med fejlernæring og sult bør prioriteres højere i forhandlingerne på baggrund af FAO's forslag om at skabe en international alliance mod sult, som i overensstemmelse med millenniumerklæringen skal halvere omfanget af fattigdom og sult i verden inden 2015.

På den parlamentariske konference om WTO, der blev afholdt i Bruxelles den 25. og 26. november 2004, blev dette anerkendt, ligesom man fremhævede den eksisterende konsensus med hensyn til fremme af fri og fair handel til gavn for alle nationer, styrkelse af bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom. Vi anerkender det arbejde, som mange ngo'er har udført på området, som siden Seattle er blevet et punkt på den sociale dagsorden, men vi understreger den rolle, som de demokratiske parlamenter burde spille som talerør for offentlighedens holdninger i internationale fora som f.eks. WTO.

Det er også nødvendigt med tæt samarbejde mellem alle de europæiske institutioner. Rådet og Kommissionen skal fortsat holde Parlamentet nøje underrettet, involvere det i de kommende drøftelser og fastholde dets adgang til Udvalg 133-dokumenter.

Endelig skal der udarbejdes en ny arbejdskalender med en dato for afslutningen af runden, som i henhold til Doha var januar 2005. Den manglende tidsfrist er ikke en positiv faktor, idet den afspejler både nostalgi med hensyn til det, vi lader tilbage, og frygt for, hvad vi vil finde dér, hvor vi går hen.

22.3.2005

UDTALELSE FRA UDVIKLINGSUDVALGET

til Udvalget om International Handel

om evaluering af Doha-udviklingsrunden efter WTO-aftalen af 1. august 2004
(2004/2138(INI))

Rådgivende ordfører: Nirj Deva

FORSLAG

Udviklingsudvalget opfordrer Udvalget om International Handel, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. finder, at den aftale, der blev indgået den 1. august 2004 i WTO's almindelige råd, er et skridt fremad i Doha-forhandlingerne, hvor kapitlet om udvikling i lyset af den kommende ministerkonference i Hongkong skal have højeste prioritet i drøftelserne inden for rammerne af balancerede fremskridt i de forskellige forhandlingskapitler;
2. glæder sig over aftalen i WTO's almindelige råd af 1. august 2004 som et skridt i de igangværende forhandlinger, men tager afstand fra den manglende dialog med civilsamfundet og endda mange landes forhandlere;
3. anmoder Kommissionen om at introducere en "udviklingskasse" i landbrugsforhandlingerne for de mindst udviklede lande, så disse lande kan tackle problemerne med fødevarer sikkerhed og beskæftigelse i landdistrikterne, som er afgørende for bekæmpelsen af fattigdom;
4. tager afstand fra, at der ikke er fastlagt en klar tidsplan for reform, hvilket betyder, at den handelsforvridende nationale støtte i de udviklede lande (dvs. støtte i de blå bokse) vil blive opretholdt i en anseelig årrække, da en slutdato herfor ikke er anført i teksten, og opfordrer til, at eksportstøtte fjernes 12 måneder efter afslutningen af Doha-runden;
5. mener, at yderligere markedsadgang inden for landbruget ikke bør kræves af de fattige lande, så længe denne reform ikke er gennemført, og de udviklede landes eksport til priser under produktionsomkostningerne ikke er ophørt;
6. er betænkelig ved den kendsgerning, at aftalen ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser de betænkeligheder, der er fremført af de fattigste lande (G90-landene), som hæmmes af kroniske begrænsninger på forsyningsiden, hvilket forhindrer dem i at udnytte eksportmulighederne og gør dem sårbare over for tab som følge af øget konkurrence på

deres hjemmemarkeder, da fordelene ved landbrugsmarkeder med mindre konkurrenceforvridning vil gavne navnlig de mellemstore og store udviklingslande (G20-landene);

7. opfordrer til, at der tages højde for de fattige landes og udviklingslandenes forskellige udviklingstrin i WTO-reglerne, og understreger, at der, hvis de skal kunne deltage i den globale handel, skal indgås en ny aftale for G90-landene, dvs. langt de fleste af landene syd for Sahara, som omfatter øgede bistandsstrømme, ændrede handelsbetingelser og et system, der fremmer deltagelse på verdensmarkedet på særlige vilkår, herunder anvendelse af handelspolitikker som en del af landenes nationale strategier til bekæmpelse af fattigdom og igangsætning af deres økonomier;
8. tager afstand fra den kendsgerning, at aftalen ikke i højere grad omhandler spørgsmålet om "gennemførelse" og revision af princippet om særbehandling; opfordrer til, at EU og de øvrige udviklede WTO-medlemslande intensiverer indsatsen for at tilbyde væsentlige forbedringer af de reviderede artikler, som sikrer reel økonomisk værdi;
9. tager afstand fra den kendsgerning, at aftalen overhovedet ikke omhandler de potentielle miljømæssige og sociale indvirkninger af liberaliseringen af handelen, navnlig i NAMA-afsnittet, hvor forhandlingerne kan resultere i yderligere afindustrialisering i de fattige lande, navnlig i Afrika, hvilket vil gøre dem endnu mere afhængige af ikke-bæredygtig og skadelig eksport af naturressourcer;
10. understreger, at kapacitetsopbygningen for de fattigste lande skal styrkes ved hjælp af teknisk bistand, som kan forbedre deres kommercielle og eksportmæssige kapacitet og diversificere deres produktionsgrundlag;
11. bemærker, at yderligere åbning af tjenesteydelsessektoren anbefales i aftalen, men at de mindst udviklede landes behov for toldfri og kvotefri adgang til markederne i de udviklede lande ikke er omhandlet i aftalen;
12. understreger, at anvendelse af princippet om særbehandling i udviklingslandene bør være en integreret del af WTO-aftalerne; henviser til, at de relevante bestemmelser bør være klare og udformet med henblik på at fremme handelsbaseret udvikling gennem effektiv teknisk og finansiel bistand;
13. påpeger, at forhandlingerne om åbning af tjenesteydelsessektoren ikke må forringe landenes muligheder for at regulere de grundlæggende tjenester som et led i bestræbelserne på at opfylde sociale og udviklingsmæssige mål, og at grundlæggende tjenester som f.eks. undervisning, vand, sundhed og energi skal være undtaget fra aftalen;
14. understreger, at Doha-udviklingsdagsordenen skal ses som en del af en længerevarende reformproces i WTO, så der sættes gang i opfyldelsen af udviklingsmålene, og at aftalen, selv om den repræsenterer et forsigtigt skridt hen imod mere ensartede vilkår, kun indeholder meget få bestemmelser vedrørende de særlige behov og hindringer, udviklingslandene står over for;
15. påpeger, at en vellykket afslutning af WTO's Doha-runde skal bidrage til opfyldelsen af

millenniumudviklingsmålene gennem en styrkelse af den økonomiske vækst på verdensplan;

16. gentager, at fattigdommen ikke kan bekæmpes med støtte alene; støtter derfor følgende foranstaltninger, som sammen med handelspolitiske foranstaltninger kan bidrage til reel mindskelse af fattigdommen i udviklingslandene:
- etablering og udvikling af små virksomheder med adgang til verdens- og lokalmarkedene på særlige vilkår, tilvejebringelse af driftskapital på særlige vilkår, tilvejebringelse af rådgivning om markedsføring, leverandøreftersøgning, virksomhedsadministration og miljøbevidsthed;
 - håndtering af problemer med kronisk syge og korte levetider indledningsvis med udgangspunkt i billige og simple foranstaltninger med stor potentiel indvirkning, som kan gennemføres omgående, f.eks. myggenet, sæbe, rådgivning om grundlæggende hygiejne, kondomer og vaccine; disse foranstaltninger skal indgå i langsigtede politiske rammer;
 - garanti for, at alle børn modtager grunduddannelse, idet der lægges særlig vægt på piger, som i uforholdsmæssig høj grad lider under manglende adgang til uddannelse;
 - mindskelse og i sidste ende udryddelse af børnearbejde;
 - organisering af befolkningerne med henblik på at sikre, at flere mennesker bliver økonomiske aktører, og befolkningsvæksten ophører med at udgøre en trussel;
 - fremme af virksomhedernes sociale ansvar (VSA) og støtte til VSA-programmer til forbedring af beskæftigelse, sundhed og uddannelse;
 - prioritering af syd-syd-samarbejdet i forbindelse med tilvejebringelsen af rådgivning, varer og tjenesteydelser;
 - bekæmpelse af borgerkrige ved at understrege, at retsstatsprincippet gælder for alle.

PROCEDURE

Titel	Evaluering af Doha-udviklingsrunden efter WTO-aftalen af 1. august 2004
Procedurenummer	2004/2138(INI)
Korresponderende udvalg	INTA
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	DEVE 28.10.2004
Udvidet samarbejde	nej
Ordfører Dato for valg	Nirj Deva 6.10.2004
Behandling i udvalg	15.3.2005
Dato for vedtagelse af forslag	17.3.2005
Resultat af den endelige afstemning	for: 25 imod: 0 hverken/eller: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Nirj Deva, Michael Gahler, Jana Hybšková, Filip Andrzej Kaczmarek, Maria Martens, Miguel Angel Martinez Martinez, Luisa Morgantini, Józef Pinior, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Jürgen Schröder, Anna Záborská, Jan Zahradil og Mauro Zani.
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	John Bowis, Milan Gaľa, Ana Maria Gomes, Linda McAvan, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker og Gabriele Zimmer.
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Inés Ayala Sender og Carl Schlyter.

16.3.2005

UDTALELSE FRA UDVALGET OM LANDBRUG OG UDVIKLING AF LANDDISTRIKTER

til Udvalget om International Handel

om evaluering af Doha-runden efter WTO-aftalen af 1. august 2004
(2004/2138(INI))

Rådgivende ordfører: Joseph Daul

BEGRUNDELSE

Trods det uheldige udfald af Ministerkonferencen i Cancún fortsættes forhandlingerne om Doha-udviklingsdagsordenen, og Verdenshandelsorganisationens (WTO) medlemslande har givet udtryk for, at de er fast besluttet på at gennemføre arbejdsprogrammet, idet de i forbindelse med Det Almindelige Råd den 2. august 2004 vedtog en række beslutninger om alle de sektorer, der er omfattet af forhandlingerne.

Med hensyn til landbrug har WTO-medlemmerne vedtaget en ramme for fastlæggelsen af de nærmere bestemmelser.

Denne aftale er dog kun et led i den proces, der blev påbegyndt på Ministerkonferencens fjerde samling i Doha.

Den Europæiske Union skal nu sikre, at den deltager fuldt ud i de nye faser, dvs. i fastlæggelsen af forhandlingsvilkårene, således at der eventuelt kan indgås en aftale herom på Ministerkonferencens samling i Hong-Kong i december 2005 i overensstemmelse med mandatet fra Rådet, som Europa-Parlamentet har godkendt.

Den Europæiske Union har på afgørende vis bidraget til indgåelsen af aftalen fra august 2004, idet fællesskabsproducenterne har gjort en indsats for at omsætte de løbende reformer af den fælles landbrugspolitik i praksis. Det er endvidere nødvendigt, at der tages hensyn til principperne for reformen af den fælles landbrugspolitik i de kommende forhandlinger, så Doha-runden ikke kommer til at lægge nye hindringer i vejen for disse producenter.

Gennemførelsen af nye forpligtelser skal endvidere være tilstrækkelig fleksibel - både med hensyn til frister og vilkår - for at undgå en destabilisering af de fælles markedsordninger.

Samtidig skal Kommissionen inden for de multilaterale rammer gøre en indsats for, at der

bliver taget hensyn til de betænkeligheder, som udviklingslandene, og især det fattigste lande og de lande, der har en sårbar og følsom økonomi over for følgerne af en liberalisering af samhandelen, har givet udtryk for.

FORSLAG

Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter opfordrer Udvalget om International Handel, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. glæder sig over aftalen indgået den 2. august 2004 mellem Verdenshandelsorganisationens medlemmer og over de vigtige bidrag, Den Europæiske Union har ydet til denne aftale, især gennem de sidste fem års reformer af den fælles landbrugspolitik;
2. understreger, at denne aftale kun er et led i den forhandlingsproces, der blev indledt i Doha; påpeger endvidere, at disse forhandlinger kun vil bære frugt, hvis de indgår som en del af en samlet og velafbalanceret forpligtelse, og at det derfor er vigtigt, at forhandlingerne om de ikke-landbrugsrelaterede kapitler skrider frem i samme tempo som de kapitler, der vedrører landbruget;
3. glæder sig over, at denne aftale - for så vidt angår den interne støtte - hverken sætter spørgsmålstegn ved den europæiske landbrugsmodel eller ved Luxembourg-aftalen om reformen af den fælles landbrugspolitik; understreger, at det er nødvendigt at definere foranstaltningerne i den såkaldte grønne boks, herunder afkoblet støtte; opfordrer Kommissionen til at anmode de øvrige WTO-medlemmer om at gennemføre interne reformer;
4. understreger, at definitionen af de følsomme produkter er særlig vigtig for EU-medlemsstaterne under hensyntagen til landbrugsudviklingen, fødevarer sikkerheden og udviklingen af landbrugsøkonomien;
5. støtter tilsagnet fra visse WTO-medlemmer om på sigt at afskaffe alle former for eksportstøtte; forlanger, at dette mål nås ved hjælp af strenge definitioner for alle de politikker, der medfører forvridninger på verdensmarkedet - støtte, eksportkreditter, statslige handelsvirksomheder og fødevarerhjælp - og parallelle forpligtelser for samtlige WTO-medlemmer ledsaget af kontrol- og sanktionsordninger;
6. understreger den betydning, som debatten om markedsadgang har for Den Europæiske Union, og dermed nødvendigheden af at bevare princippet om fællesskabspræference, især ved at skabe en rimelig og retfærdig balance mellem udviklingslandenes behov for markedsadgang og stabilitet og fællesskabsmarkedernes levedygtighed; opfordrer med henblik herpå Kommissionen til at optimere mulighederne i forbindelse med definitionen af følsomme produkter, for hvilke markedsadgangsforpligtelserne skal være mindre strenge for ikke at skade de fremtidige muligheder for visse markedsordninger;
7. kræver udvikling af en bedre beskyttelse imod misbrug af den hidtil yderst bedragerifølsomme præferenceordning;
8. minder om, at regulering af verdenshandelen er den primære forudsætning for et stabilt marked, hvor konkurrencen er fair og bidrager til landenes socioøkonomiske udvikling; mener, at overdreven og forhastet liberalisering kan føre til dumping, der bevirker en

nedadgående nivellering; kræver derfor, at en eventuel åbning af markedet under de løbende forhandlinger knyttes til en harmonisering af normerne i retning af et højt socialt og miljømæssigt niveau;

9. anser det for absolut nødvendigt, at der i de bestemmelser, der fastlægges under forhandlingerne, tages behørigt hensyn til beskyttelsen af Fællesskabets marked mod import fra lande, der praktiserer konkurrerende devalueringer, eller som ikke overholder arbejdstagernes grundlæggende rettigheder i henhold til Den Internationale Arbejdsorganisations bestemmelser; mener i den forbindelse, at den særlige beskyttelsesklausul gør det muligt at begrænse følgerne af et fald i valutaernes værdier, og at den derfor fortsat er en absolut nødvendighed;
10. bekræfter udtrykkeligt endnu en gang, at det er nødvendigt som led i de igangværende forhandlinger i Genève at tage hensyn til EU's krav med hensyn til beskyttede geografiske betegnelser, landbrugets multifunktionelle karakter og de ikke-handelsmæssige aspekter som f.eks. miljøbeskyttelse, dyrevelfærd, forsigtighedsprincippet og obligatorisk mærkning; understreger, at manglende overholdelse af disse principper skaber konkurrenceforvridning på verdensmarkedet, som udelukkende vil være til skade for de europæiske landbrugere; henstiller derfor til Kommissionen at sikre, at disse principper integreres i landbrugsaftalen;
11. erkender den økonomiske og sociale betydning af bomuldsproduktionen og -handelen for udviklingslandene; mener imidlertid, at de udviklede lande, som udgør de største eksportmarkeder, idet 50% af den internationale eksport går til disse markeder, såsom USA og Australien, for at det skal kunne give væsentligt resultat, bør give betragtelige indrømmelser; mener, at der bør skelnes mellem udviklingslandene svarende til deres udviklingsniveau; mener, at Den Europæiske Union, der tegner sig for 2,5% af verdensproduktionen og er et rent importmarked for dette produkt, har foretaget en reform af den fælles markedsordning for bomuld, som går udover de internationale aftaler og forpligtelser, som det er bundet af, og at dette i fremtiden risikerer at få virkninger for den europæiske bomuldsdyrkning; anser det for positivt, at der er oprettet et underudvalg for bomuld, der vil følge udviklingen i overenskomsterne og på markedet, så det vil blive muligt at undgå negative følger for bomuldsdyrkingen i såvel Europa som udviklingslandene;
12. glæder sig over, at der er taget hensyn til de mindst udviklede landes problemer, og at de er blevet fritaget for bindende forpligtelser; mener, at det i den forbindelse er vigtigt, at alle industrialiserede lande og nye vækstlande indgår forpligtelser med hensyn til markedsadgangen for produkter fra de mindst udviklede lande svarende til de forpligtelser, Den Europæiske Union indgik i 2001 som led i "Everything But Arms"-initiativet; minder om sit tilsagn om at opretholde de præferencer, udviklingslandene har fået tildelt i partnerskabs- og samarbejdsaftaler;
13. mener, at Den Europæiske Union fortsat bør spille en fremtrædende rolle i de igangværende forhandlinger, i forbindelse med hvilke der i den kommende tid skal fastlægges detaljerede og kvantificerede betingelser, således at der kan nås til enighed inden Ministerkonferencens næste samling i Hong-Kong i december 2005; finder det derfor nødvendigt at genoptage relationerne til de lande, der har de samme visioner for

landbruget som EU, således at der kan indgås en afbalanceret aftale, som er tilfredsstillende for alle parter og især de fattigste lande og de lande, der har en økonomi, som er sårbar og følsom over for handelsliberaliseringens konsekvenser;

14. er af den opfattelse, at der kun vil kunne opnås et tilfredsstillende resultat gennem et nært samarbejde mellem alle EU-institutionerne, og anmoder derfor Rådet og Kommissionen om at holde det velunderrettet om de kommende drøftelser og inddrage det heri.

PROCEDURE

Titel	Evaluering af Doha-runden efter WTO-aftalen af 1. august 2004
Procedurenummer	2004/2138(INI)
Korresponderende udvalg	INTA
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	AGRI 28.10.2004
Udvidet samarbejde	-
Rådgivende ordfører Dato for valg	Joseph Daul 21.9.2004
Behandling i udvalg	20.1.2005 16.3.2005
Dato for vedtagelse af forslag	16.3.2005
Resultat af den endelige afstemning	for: 31 imod: 0 hverken/eller: 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Janusz Wojciechowski, Filip Adwent, Marie-Hélène Aubert, Sergio Berlato, Thijs Berman, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Joseph Daul, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Jean-Claude Fruteau, Lutz Goepel, Bogdan Golik, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, María Esther Herranz García, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, Albert Jan Maat, Diamanto Manolakou, Mairead McGuinness, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Czesław Adam Siekierski, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Béla Glattfelder, Gábor Harangozó, Astrid Lulling, Markus Pieper, Karin Resetarits, Struan Stevenson,
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere (jf. art. 178, stk. 2)	

PROCEDURE

Titel	Evaluering af Doha-udviklingsrunden efter WTO-aftalen af 1. august 2004	
Procedurenummer	2004/2138(INI)	
Hjemmel i forretningsordenen	art. 45	
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet om tilladelse	INTA 28.10.2004	
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	DEVE 28.10.2004	AGRI 28.10.2004
Ingen udtalelse Dato for afgørelse		
Udvidet samarbejde Dato for meddelelse på plenarmødet		
Beslutningsforslag, der indgår i betænkningen		
Ordfører(e) Dato for valg	Javier Moreno Sánchez 14.9.2004	
Oprindelig(e) ordfører(e)		
Behandling i udvalg	30.9.2004	14.3.2005
Dato for vedtagelse	18.4.2005	
Resultat af den endelige afstemning	for: 21 imod: 2 hverken/eller: 0	
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Francisco Assis, Enrique Barón Crespo, Jean-Louis Bourlanges, Daniel Caspary, Giulietto Chiesa, Jacky Henin, Sajjad Karim, Caroline Lucas, Erika Mann, David Martin, Javier Moreno Sánchez, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Štastný, Robert Sturdy	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Danutė Budreikaitė, Saïd El Khadraoui, Elisa Ferreira, Antolín Sánchez Presedo	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Paulo Casaca, Den Dover, Manolis Mavrommatis	
Dato for indgivelse – A[6]	20.4.2005	A6-0095/2005